

Censorformandskabet

Økonomi

25. marts 2004

Censorberetning 2003 for Økonomistudierne ved universiteterne.

Møder

Censorformandskabet afholdt ordinært møde den 17. februar 2003.

Ny universitetslov mv

Det i januar 2003 fremsatte forslag til *ny universitetslov* blev vedtaget af Folketinget i maj 2003. (Lov nr. 403 af 28. maj 2003).

For så vidt angår censorernes rolle er loven identisk med lovforslaget.

I henhold til lovens §8 fastsætter ministeren ”generelle regler for uddannelse, herunder censur og kvalitetsudvikling... om titler, som er knyttet til uddannelse... og om adgang til uddannelse.”

I §16 fastslås bl.a., at ”dekanen ...sikrer sammenhæng mellem forskning og uddannelse og kvalitet af uddannelse og undervisning samt tværgående kvalitetsudvikling af Uddannelse og forskning.”

I de generelle bemærkninger til lovforslaget hedder det i afsnittet om kvalitetsudvikling:

”Universiteterne vil også blive forpligtet på (!) at oprette landsdækkende censorkorps, der fungerer som kvalitetssikringsmekanisme.”

I bemærkningerne til §8 står der bl.a.: Det er hensigten at opretholde de hidtidige regler om, at mindst 1/3 af en uddannelse skal dokumenteres ved eksterne prøver (ekstern censur), samt at etablere landsdækkende censorkorps med censorformandskaber. Det er endvidere hensigten at overveje, hvorvidt studielederen skal indgå i udpegning af censorer til den konkrete prøve eller anden bedømmelse.”

Censorformandskaberne modtog allerede i december 2002 et beroligende brev fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, hvori censorerne opfordredes til at fortsætte deres arbejde, lige som man gav tilsagn om, at censorformændene ville blive inddraget i udformningen af de nye regler. Siden da har i hvert fald dette censorformandskab ikke hørt noget fra ministeriet.

Ministeriet har imidlertid haft to udkast til bekendtgørelser til høring hos universiteter m.fl. Det drejer sig om *bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne* samt *bekendtgørelse om eksamen ved universitetsuddannelser*. Den første bekendtgørelse skal erstatte de bekendtgørelser, der i dag gælder for de enkelte hovedområder, bl.a. økonomistudie-bekendtgørelsen. Den sidste bekendtgørelse skal erstatte den nuværende eksamensbekendtgørelse.

Fra de to udkast skal følgende bemærkes:

- BA-projekter skal forsynes med et résumé på et fremmedsprog
- Hvis den studerende ønsker det til brug for en eventuel klage, skal universitetet foretage lyd- og/eller billedoptagelser under mundtlig eksamen.
- BA-projekter skal indgå med mindst 10 og højst 20ECTSpoints – svarende til i dag.
- Kandidatspecialer skal indgå med 30 ECTS points – svarende til i dag, hvor der dog er mulighed for dispensation til 40(KU).
- Cand.oecon.’er og cand.polit.’er får den engelske titel Master of Science in Economics.

Kravene til et BA-projekt er i udkastet formuleret på en sådan måde, at man kan tro, at projektet alene skal være af teoretisk natur. Censorformanden har – uden for den officielle høring – peget på det ønskelige i, at der ikke lægges forhindringer i vejen for den kombination af teori og empiri, der er et adelsmærke for det typiske BA-projekt ved økonomistudierne.

Anvendelse af censorer

Formandskabet har efter afslutningen af den første 2-årsperiode af indeværende beskikkelsesperiode undersøgt censoranvendelsen ved de 4 universiteter med henblik på en vurdering af efterlevelsens af censorbekendtgørelsens bestemmelse om, at enhver censor skal være benyttet mindst 1 gang pr. 2-årsperiode. Ligeledes har kravene til en efterlevelse af bestemmelsen om, at enhver censor skal have virket ved mindst 2 universiteter i løbet af beskikkelsesperioden været drøftet.

For så vidt angår anvendelsen i den første 2-års periode kan det konstateres, at af de 221 censorer har 49 censorer ikke været anvendt, medens 126 censorer alene har anvendt ved 1 universitet. Blandt årsagerne til manglende anvendelse kan især peges på, at eksterne censorer ved flere af universiteterne nu kun benyttes i et omfang, der netop lever op til forpligtelsen i henhold til lovgivningen. Hertil kommer et faldende studentertal og dermed et mindre antal bedømmelser. Hertil kommer særlige begrundelser for de enkelte universiteter. På Syddansk Universitet er censorkorpset for økonomi og erhvervsøkonomi fælles, og censorer kan i 2-årsperioden således godt have været anvendt i erhvervsøkonomi uden at være brugt i økonomi. På Aalborg Universitet indebærer den overvejende anvendelse af mundtlig eksamen ved ekstern censur, at man er tilbageholdende med at indkalde censorer, der skal rejse ret langt. Hertil kommer, at det ret begrænsede antal studerende medfører, at der kun periodevis vil være behov for at trække på censorer med særlige kompetenceområder.

Det er samme type begrundelser, der findes for den begrænsede anvendelse af censorer ved flere universiteter. Men hertil kommer naturligvis formandskabets fristelse til at trække på censorer, hvis virke de kender på grundlag af tidligere erfaring. Det må imidlertid allerede nu konstateres, at det ikke vil være muligt strikte at overholde censorbekendtgørelsens krav om anvendelse af samtlige censorer på mere end 1 universitet over 4-årsperioden. Der er efter formandskabets opfattelse gode argumenter for i den fremtidige censorbekendtgørelse at slække kravene om censorernes anvendeshyppighed. Men der vil også være behov for at undlade genbeskikkelse af en række censorer ved udløbet af den nuværende 4-års periode.

Opmærksomheden vil imidlertid i resten af beskikkelsesperioden blive rettet mod mulig anvendelse af censorer, der hidtil ikke eller kun i ringe omfang er blevet benyttet.

Mulige problemer med afskrift

Formandskabet har drøftet, hvilke initiativer, der kan foretages, for at mindske risikoen for afskrift af andres eksamensopgaver. Risikoen er øget med udbredelsen og anvendelsen af internettet. Blandt mulighederne kan nævnes:

- krav om en opdateret litteraturliste og –anvendelse og
- bedømmernes anvendelse af søgemaskiner og ”citation software”

Formandskabet drøfter gerne disse forhold med de enkelte universiteter med henblik på en mulig indsats fra såvel lærere som censorer.

Karaktersammenligninger

Der er nedenfor for hvert af universiteterne givet oplysninger om karaktergennemsnit for BA-studiet, BA-projekter, kandidatstudiet samt specialer for perioden 2000-2003.

Med forbehold for unøjagtigheder i datagrundlaget viser statistikken, at der ikke er belæg for en påstand om systematiske forskelle i karakterniveauet mellem universiteterne. Det lave karakterniveau for specialer i Aarhus, især for 2002 skyldes muligvis særlige forhold i forbindelse med studieafslutningen for kandidater med et langt studieforløb. Omvendt er speciale gennemsnittene i såvel København som Aalborg faldet betydeligt i 2003.

Udvalgte karakterer 2000-2003

	2000	2001	2002	2003
BA-studiet (BA-graden)				
KU	7,98 (155 st.)	8,12 (163 st.)	7,92 (214 st.)	7,87 (137 st.)
SDU	7,77 (26 st.)	8,02 (30 st.)	7,93 (26 st.)	7,93 (46 st.)
AaU	8,13 (11 st.)	7,79 (16 st.)	8,7 (15 st.)	8,8 (13 st.)
ÅrU	7,86 (94 std.)	8,00 (92 st.)	8,04 (92 st.)	7,98 (81 st.)
BA-projekter				
KU	8,87 (172 st.)	8,84 (178 st.)	9,19 (191 st.)	9,30 (149 st.)
SDU - med karakter	8,44 (25 st.)	8,54 (28 st.)	8,65 (25 st.)	8,28 (43 st.)

- uden karakter	(1 st.)	(2 st.)	(1 st.)	(3 st.)
AalU	8,09 (11 st.)	8,21 (19 st.)	9,1 (14st.)	8,4 (19 st.)
ÅrU	8,59 (92 st.)	8,59 (93 st.)	8,80 (98 st.)	8,99 (95 st.)
Kandidatstudiet				
KU	8,67 (160 st.)	8,99 (192 st.)	9,10 (161 st.)	8,89 (148 st.)
SDU	8,99 (37 st.)	9,17 (45 st.)	8,77 (32 st.)	9,00 (40 st.)
AalU	8,99 (18 st.)	8,56 (17 st.)	9,1 (13 st.)	8,7 (8 st.)
ÅrU	8,82 (84 st.)	8,75 (102 st.)	8,59 (92 st.)	8,64 (60 st.)
Specialer				
KU	9,45 (168 st.)	9,48 (194 st.)	9,71 (164 st.)	9,19 (152 st.)
SDU	9,15 (45 st.)	9,46 (47 st.)	8,81 (32 st.)	9,50 (40 st.)
AalU	9,39 (18 st.)	9,47 (17 st.)	9,9 (7 st.)	9,0 (8 st.)
ÅrU	9,17 (86 st.)	9,09 (97 st.)	8,69 (97 st.)	8,95 (60 st.)

Note: Tallene for 2002 for Aalborg Universitet er ændret i forhold til censorberetningen for 2002.

Hans Ejvind Hansen